

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 256.

ОРГАН УКРАїнСЬКОЇ СОЦІАЛ - ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 256

РІК VIII.

Ч 7.

ВІВТОРОК 13 ЧЕРВНЯ 1916.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY JUNE 13, 1916.

No. 7. VOL. VIII

Адресар У. С. Д. П.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІ-
ТЕТ У. С. Д. П. в КАНАДІ
А. Дьвола
Секретар Е. К.
Box 3658, Winnipeg, Man.

ЗАХІДНИЙ ОКРУГ.
(Альберта і Бр. Колумбія.)
Секретаріят Західного Окру-
жного Комітету.

COLEMAN, ALTA.
Paul Baraniuk, Box 158

Адреси секр. відділів.

LETHBRIDGE, ALTA.
C. Wyrostyk 738-12th St. A. N.

CANMORE, ALTA.
H. Kizema, Box 222

BELLEVIEW, ALTA.
Wilna Dumka, F. Mokry, Box 45

COLEMAN, ALTA.
Society „Nadia“, Box 209, T. Gushul

HARDIEVILLE, ALTA.
Widdi „Ochota“, S. Kuchurian

HAIRY HILL, ALTA.
Victor Dowhanuk

LAVOY, ALTA.
W. Uchach.

TRAIL, B. C.
Tow. „Promin“, Box 56

NEW MICHAL, B. C.
Anton Kostashuk Box 56

FERNIE, B. C.
Tow. Wolia, Box 510, N. Tkachuk

САСКЕЧЕВАН.

REGINA, SASK.
Prawda, W. Purich 2023 McDonald St.

MOOSE JAW, SASK.
Tow. Zoria
C. Babych, 273 Home St. W.

МАНІТОБА.

WINNIPEG MAN.
I. Uhyrn, 1085 Burrows Ave.

ELMWOOD, MAN.
J. Choronzj, Box 143 Louis Bridge

TRANSCONA, MAN.
P. Dutka Box 208.

HADASHVILLE, MAN.
U. S. D. Local
I. Sawchyn, Box 1.

ОНТАРІО.

OTTAWA, ONT.
Tow. Nove Zytie,
N. Musij, 261 Rochester St.

TORONTO, ONT.
M. Klopotiuk, 7 Alece St.

WELLAND, ONT.
Petro Shashka, Box 1435

WEST TORONTO ONT.
D. Murawski, 117 Edwin Ave.

SAULT STE. MARIE, ONT.
D. Sharabura, Box 176

TIMMINS, ONT.
M. Kustryn, Box 114

HAMILTON, ONT.
I. Sawchuk, 9 Brant St.

КВЕБЕК.

LACHINE LOCKS, QUE.
L. Zubrzycki, 78 E. 3rd Ave.
Dominion Park.

MONTREAL, QUE.
Tow. Borba, P. Kowalyszyn,
14 Richardson St. Point St. Charles.

Новинки.

Соціалісти хочуть мира.

В останній тиждні півві-
ня відбув ся в Ціммерваль-
ді друга з ряду під-
час війни, конференція
представителів Соціалісти-
чних Партії і груп в Евро-
пі. Конференція видала го-
рячу відову до робітників
цього світа. В відові ши-
роко обговорюєть ся всі
шахрайства і насильства,
яких допустили ся імпері-
алістичні правительства від-
носно міжнародного права.
Конференція остро висту-
пає проти тих соціалістів в
Франції, що відкавали ся а-
гітувати за миром і позво-
лили провідникам соціалі-
зму заняти місце в буржуаз-
них міністерствах. Конфе-
ренція пятає також і соці-
ал-демократія в Австрії і
Англії, як також невзначе
чисто російських соціал-де-
мократів і соціал-револю-
ціонерів за те, що не висту-
пили проти веденя війни,
але станули супроти прави-
тельств на угодовій тоці.
Конференція стверджує, що
робітничка кляса взагалі,
ані повелені народи не
можуть нічого сподіватись
від імперіалістичних дер-
жав, ані від імперіалістич-
ної війни.

Конференція визнає робіт-
ничтво всіх країн, щобі ро-
звинути як найширшу
противоенну акцію, щобі
взаждали від своїх предста-
вителів в парламентах висту-
пати проти воєнних бу-
джетів, щобі все і всюди
виставили остро домагане
негайного мира.

В конференції брали у-
часть соціалістичні парла-
ментарні послы Франції, І-
талії, Німеччини, Швайцарії
і Сербії.

Вибори прези- дента в Злучених Державах.

Находячі вибори прези-
дента Злучених Держав бу-
дуть дуже цікавими. Демок-
ратична пратія задумує по-
ставити анова своїм канди-
датом Вилсона. В республі-
канській партії є кілька
кандидатів, але найповаж-
нішим має бути Т. Руз-
велт. Він є лідером прогрес-
ивної партії, яка має алу-
чити ся при надходячих
виборах з республікансько-
ю, щобі поперти його кан-
дидатуру. Перед кількома
місяцями демократи гово-
рили, що в Рузвелтом при
виборах буде легка справа.

Але тепер показало ся, що
Рузвелт дуже поважний
противник. При кінці січ-
ня і на початку лютого пре-
зидент Вилсон обїздив біль-
ші міста в Злуч. Державах і
говорив на тему „препереде-
нео“, а на ділі бажав здобу-
ти собі виборців. Вилсона
примали векули з пара-
дою і уряджували в його
честь великі демонстрації.
Але минулого місяця в ле-
котрях з тих міст був Т.
Рузвелт, тай йому уряджу-
вали такі самі паради як
Вилсонови. Рузвелт висту-
пав проти полїтики Вилсо-
на і здобув собі великі сим-
патії.

В кожнім разі, чи прези-
дентом буде Вилсон, чи
Рузвелт, чи вищий пан, чи
демократ, чи республікан-
ець, робітникам в них не
буде великої потіхи. Ті па-
ни президенти будуть йти
на шкурку капіталістів, які
на ділі правлять державою.
Робітничим кандидатом є
Аллен Бенсон поставлений
Соціалістичною Партією.
Нема надій на те, щобі він
був вибраний, але число
голосів відданих на него
вважає, о скільки збільшило
ся число соціалістичних го-
лосів від останніх виборів.
В останніх виборах 1912 р.
кандидатом Соціалістичної
Партії був Е. Дебс. Він ді-
став близько мільона голо-
сів.

Європі грозить соціална рево- люція.

В Скrentоні перебуває
від понеділка ген. Кіркпет-
рік, який щойно вернув з
Парижа. Він говорить, що
настрій робітничих мас в
Європі стає чимраз більше
ворожий і грізний для евро-
пейських імперій. Соціалізм
здобуває собі щораз більше
число прихильників. Нев-
доволене серед робітництва
росте з кожним днем. А се
певно відіграє визначну
ролю в закінченю теперіш-
ного европейського конфлі-
кту.

Ген. Кіркпетрік впевняє,
що його твердження опира-
ють ся на певних основах,
бо він через довгий час
докладно студіював відно-
сини в Європі.

Найбільша мор- ська битва.

Дня 31 го мая, в середу
по полудні і через ніч в се-
реди на четвер відбула ся
найбільша морська битва з

цїлої війни між англійською
і німецькою фльотами. В
битві брало участь поверх
150 кораблів, а відбулась
вона близько західного бе-
рега Данії. Страти дуже
тяжкі по обох сторонах.
Битва скінчилась тим, що
німецька фльота побачивши
аростаючу поміч англій-
ських кораблів, дофнулась
до своїх кривок, а фльота
англійська лишилась на да-
лі паневе мора.
Зіставлене страт в сій би-
тві представляє ся сліду-
юче: Німеччина стратила 6
великих кораблів, 8 малих
кораблів і 5.703 моряків;
Англія стратила 5 великих
кораблів, 14 малих кора-
блів і 7.200 моряків.

Тов. Стефаніцький про-
сять проголосити, що „Св.
Сила“ перестала бути вла-
сностю одиниць, а є вла-
сностю кооперативів і бу-
де виходати тижнево під
назвою „Робітничє Слово“.

Кіченер втопив ся.

Льондон, 6. червня. Ад-
мірал Джеліко, головний
адмірал британської фльоти
доніс британському урядо-
ви, що кружляє „Намшлі-
ге“ wraz з міністром війни
Кіченером і цїлим воєнним
штатом затопив ся на Ат-
лантику коло островів
Оркні. Корабель сей їзав до
Росії дорогою на Біле море
і Архангельск. Острови
Оркні, коло котрих „Намшлі-
ге“ затопив ся трафивши
від початку російського на-
ступу вросло до 54,000 лю-
дей.

Москалі відбили Луцьк.

Петроград, 8. червня. —
Нині донесено урядово про
здобуте Луцька та ряду
сильно укріплених австрій-
ських становищ. Число Ав-
стрійців забраних в полон
збільшило ся знов о 11,000
так, що тепер загальне чи-
сло полонених Австрійців
від початку російського на-
ступу вросло до 54,000 лю-
дей.
Луцьк лежить 35 миль
від галицької границі на
північний схід від Вродів і
є невзначно кріпостию, ста-
новлячи частє уфортифіко-
ваного воляньського трикут-
ника Луцьк-Дубно-Рівне.

Упадок Дубна.

Лондонські депеші в 12.
червня доносять, що
Росіяни відобрали також
Дубно, другу твердиню на
Воляні, випираючи Австрій-
ців на захід. В цїлій Гали-
чині і на Буковині, як до-
носять телеграми, Росіяни

БОРЦІ ЗА ІНТЕРНАЦІОНАЛ.

Die für den internationalistischen Kampf gegen den Krieg nach Sibirien verbannten Dumaabgeordneten Sozialdemokraten (Bolschewiki) im Arrestantenkleide. Les députés social-démocrates (Bolschéviki) de la Douma d'empire, déportés en Sibirie pour leur action internationaliste contre la guerre — en habits de galérien. The social-democratic members (all — bolsheviks) of the Duma sent to Siberia for their internationalistic propaganda against war.

Соціалдемократичні послы (всі — большевики) російської Думи, заслані на Сибір за їх интернаціональну пропаганду проти війни. Від лівої руки до правої сто-
ять: Петровський, Муранов, Бадаев, Самойлов і Шагов.

відносять успіхи. — Підчас
теперішого наступу Росія-
ни вияли на боєвій лінії від
Воляні до Румунії 108.000
офіцерів і жовнірів в нево-
лю.

Смерть Юан-Ші-Кая.

Юан-Ші-Кай, перший
президент китайської репу-
блїки помер 6. червня в
Пекїні по короткій жолуд-
ковій недугі. Уряд прези-
дента найбільшої в світі
республїки обняв дотепері-
шний віцепрезидент Лі-Ю-
ан-Гонг. Померший прези-
дент в останніх часах про-
бував був оголосити себе
знов імператором, але йому
се не удало ся зробити.

Вибір Східного Окр. Комітету.

До Східного Окр. Ком. зі-
стали вибрані слідуєчі то-
варисти: І. Стефаніцький,
організатор, В. Протас, се-
кретар, Г. Вілий, касієр, Ва-
чинський, Д. Вінтоняк і Ю.
Помейчук, контролєри.
Над справою вибору С.
О. К. голосували 5 відділів:
Торонто, Гамільтон, Вест То-

ронто, Беланд і Отава. З
них Веланд і Отава присла-
ли вислід голосованя пі-
війше, як повинні се були
зробити, через що і сей ви-
бір проголошує ся пізній-
ше.

Рівночасно повідомляє ся
східні відділи, що т. Сте-
фаніцький зрештїгував в у-
ряду організатора. Тому
східні відділи мусять на
його місце вибрати друго-
го організатора.

А. Дьвола,
секр. Е. К.

ПРИХОДІТЬ НА ВІЧЕ!

Велике віче в справі те-
перішого положеня укра-
їнського народа в Канаді
відбуде ся
в неділю 18. червня с р.
о год. 3. пополудні

Grand Opera House

pir Main St. & Jarvis Ave.
Тому, що се віче ухва-
ло зкликати самим народом,
обовязком кожного Укра-
їнця і Українки є на него
прїбути.
Укр. соц.-дем. відділ.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Заходом українського соц.-дем. відділу в Вінніпегу
відбуде ся

в суботу 17. червня с. р.

Велика забава з танцями.

Хто хоче гарно забавити ся, хай приходить.
Музика перворядна!

Вступ для мушчин 25 ц., для женщин 10 ц.

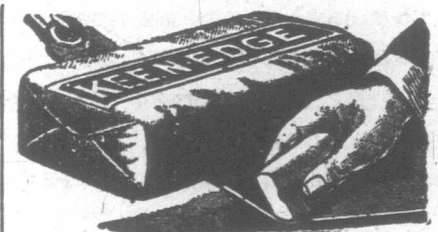
Початок точно о год. 8.30 вечером.

Приходіть всі!

Вістря!

НЕ ТРЕБА ВІЛЬШЕ ТУ-
ПИХ БРИТОВ.

Зменьшує остреве, а оща-
джує бритву і пасок.

Сей прилад дає ся деко-
ли на пасок, а тоді добре о-
стриєть ся бритва і утримує ся
в добрім положеню. Оден
кавалчик вистарчить на я-
ких 5 років. Ніколи не псує
ся. Він поправляє пасок і
не може ніколи шкідити
бритви. Через те, що на нім
меньше остриєть ся, він зна-
чно продовжує доброту бри-
тви, як також тут є виклю-
чені часті небезпечні випа-
дки, які трафляють ся то-
му, що братва є недбало
виострена. Кожда штука
RAZOREDGE є запакована
в бляшочці в повним опи-
сом як ся його уживає. Ці-
на 10 центів з почтовою пе-
ресилкою Спробуйте оден
кусник, а без него потім не
обїйдетеся.

Пийіть на адресу: ALVIN SALES Co.

P. O. Box 56, Dept. S.
Winnipeg, Manitoba.

ПОШУКУЮ

свого стричного брата, Ва-
силя Горапа, село Кляже,
пов. Снятин. Тому три ро-
ки був у Госмер, В.К., а
потім відїхав був до Црїяє
Руперт, Хтоби про него
знав, то прошу повідомити
мене на адресу:

Wasyl Ferbey
405 E. Granite St.
Butte, Mont. U.S.A.

„ROBOTCHYJ NAROD“ (THE WORKING PEOPLE).

The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada. THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA. Published monthly by THE EXECUTIVE COMMITTEE OF THE U. S. D. P. OF CANADA. Pritchard & McGregor Winnipeg, Man. Subscription \$1.00 a year.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“ — одиноку соц. дем. часопис для цілої Америки; вона одна дає те знанє, яке повинна мати кожда працююча, клясово-свідомо людина. Хочеш знати, як здобути красний лад на освіті, то читай все „Робочий Народ“.

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш один долар, а адреса до него є:

ROBOTCHYJ NAROD Winnipeg, Man. Box 3658 (St. B.)

В справі Партиїного Органу.

Захід бажає перенесення „Робочого Народу“ до себе в тій надії, що в нових обставинах наш орган зможе знов стати тижневиком.

Деякі відділи зі сходу протавлять ся сему. Тоді Екзекутива дає справу під референдум, аби не наробилося знов заколоту в Партії. Та даючи членству рішати долю партиїного органу, Екзекутива хоче бути певною, що дійсно членство шире відносить ся до такої великої справи, як партиїна преса. Голосувати се легонька річ, се кождий потрафить. Але Екзекутива хоче гваранції, що кождий голосуючий член, що кождий голосуючий відділ голосує з розумінєм ваги справи, з повною посвятою себе ділу вазволу робітничої кляси.

От тому і ухвалила Екзекутива, 1) що голосувати над добром „Р. Н.“ мав право тільки той член нашої Партії, котрий є передплатником „Роб. Нар.“; 2) окрім того, щоб кождий такий член вібрав, або сам дав \$2 на пресовий фонд, або вібрав \$2 передплати; 3) що кождий відділ має дати \$5 на книжки, чи має той їх відділ чи ні, то не робить ріжниць.

Ті члени і ті відділи, котрі вповняють сей обовязок, то тільки таких ми можемо уважати за дійсно свідомих партиїних товаришів.

\$1 передплата, \$2 фонду, або \$5 від відділу се під теперішню хвилю, коли усі роблять — маленький видаток, але, коли його вповняють усе членство, тоді „Роб. Нар.“ буде мати відрату фонд стати тижневиком.

Се мають зрозуміти наші відділи і усі як один в як найкоршій часі свій обовязок вповнити!

Коли референдум скінчить ся бальоти і гроші Екзекутиви відішле до Екзекутивної Ради, яка з вислідуду

куди впаде більшість голосів і ухвалить де бути „Роб. Нар.“ і туди віддасть і ті надіслані разом з бальотами гроші.

А ті відділи, чи члени котрі не аложать ухваленої кавції — тих голоси не будуть раховані.

При кінці заявляемо, що Екзекутива займала в справі перенесення „Роб. Нар.“ найгострішу неутральність. Тому хай обидва боки ні в чім її не осуджують. Зложіть гроші, агітуйте, голосуйте, а куда похвалить ся більшість на то згодить ся і Екзекутива.

Тож звиваємо Членство як найсерйозніше віднести до сего референдуму, бо від того буде залежати будучність „Роб. Нар.“

Тож хто є дійсним і чесним соціалдемократом — оповни свій обовязок!

Вілька слів про те, як ми постійно зближаємось до соціалізму.

Соціалізм давлю вже став популярною наукою в усіх цивілізованих країнах не тільки Америки і Європи, але й Австралії і Азії.

А особливо популярним він став ся від часу, коли розпочалась всеосвітня кровопролитна різня. І не дивлячись до сего багато причинялась, по перше, надія, що тільки соціалізм може спасти людство від повторення охопившого усього світу кровавого чаду; подруге, — відбувший ся в такою легкістю перехід многих галузей промислу в руки держави. Таж се також ніби соціалізм? Про се можна, розумієть ся, багато дечого сказати, можна навіть десятки книг написати.

В загальних рисах соціалізм — се такий суспільний лад, при якому увесь витвір — усі машини, суровий матеріял, копальні, фабрики, заводи, ліси, залізничі і т. д. і т. д., знаходять ся не в руках приватних капіталістів — хазяїв, а в руках усього народу.

Всім, читаючи газети, звично, що вже в самого початку війни правительства майже всіх воюючих країн почали вибирати то одну,

то другу галузь промислу в свої руки і порядкувати ними не для користи поодиноких капіталістів, а для користи всієї держави. Скрізь почали поговорувати про те, що зарав державою може забрати одну галузь промислу в свої руки, то чому ж їй не забрати і решту? Соціалізм, про який оповідалось так багато страших річей, що лякали навіть несправжніх людей, почав робити ся популярним самими ж правительствами. Само собою зрозуміло, що такого рода соціалізм не є той, до якого стремлять свідомі робітники всіх країн. Се правда, що при соціалістичнім ладі все буде знаходитись в руках держави. Але сама держава буде зовсім інша. Тепер держава офіційно хоч ніби й висловлює інтереси вельного народу, алеж всім відомо, що всі сучасні правительства, вибрані вони чи „назначені“, представляють і боронять інтереси капіталістів властелів. В уявному разі, вже одний факт можливість безперечного переходу цілх галузей витвору в руки держави, хоч би й капіталістичної, свідчить, що відій-

снене соціалістичного ідеалу вже не за горами. Соціалізм може бути введений в житє не бажанем і ріпенем поодиноких осіб, а тільки тоді коли всі форми витвору і витекаючі з сього услї ви житя будуть готові для того. Щож потрібно для того, щоб увесь витвір міг перейти в руки громадянства і уживати ся не для авеску і збогаченя одних і видушуваня соку в других?

Плянорірна управа промислом — добуване средств до житя — цілим громадянством явще не зовсім вже нове в історії людства. Щось подібне вже існувало в часах так зван „первісної комунї“, коли люди ще жили невеличкими гуртами і змушені були спільно працювати. Тоді ще чоловік не мав й поняття, що значить витворювати річі для продажі. Робили всі разом для спільного ужитку; орудді витвору належали до вельного громадянства. Також і плоди їх праці, які описія розділювано більше менше по рівній частині...

Про приватну власність також не мали тоді й найменшого понятя. Се особливо важне знати тим, котрі ще й тепер гадають, що соціалізм через се саме неможливий, що стремліне до приватної власности мовляв лежить в натурі чоловіка.

В такій формі співжитя людство прожяло далеко довше, ніж в услївах приватної власности. Жили люди такою формою житя не тому, що їм се подобалось, а тому, що було приневолене до того силою обставин. При недостаті знарядів витвору (тоді ще не було машин, не знали ані про електрику) вона в ті часи тільки спільними зусиллями могли добувати найнеобхідніші средства до

житя. Поміри удосконалюваня знарядів витвору, винахід лука, стріли, сокири, лопати і т. д., зробивших можливим працю успішно і оліанцем, праця спільними силами почала поволі счасати.

Поруч і з тим починає розвиватись приватна власність раніше на зваряді витвору, винайдені поодинокими особами, а описія і на всі річи вироблювані за допомогою тих знарядів. Десятки тисячів літ проминули в такім поступенім переході від комуністичного ладу житя до житя з приватною власністю.

За той час людство переступило і через поріг рабства і кріпацтва і дорослого, нарешті, до капіталізму, — форми співжитя, в котрій ми й до сього часу живемо.

Тепер ніхто не робить для самого себе. Все витворюєть ся лишень для продажі.

Поступено, завдяки переходу землі і других орудді витвору в приватні руки, мільони людей позбавлені можливости працювати на самих себе. Щоб не вмирати з голоду, вони приневолені були шукати праці в тах, що забрали в свої руки і знаряди витвору, і сирій матеріял, т. е. в властелів-посідачів.

Прості робічі інструменти старої доби, як сокира, лопата, колесо, ігла, веретено, пилка і др., перетворувались поступено в складний апарат, в машину, яка приводилась в рух руками або ногами. Руки чоловіка поволі замінювались водною і конячою силою, доки, нарешті, все се не дало місця парі і електриці. Завдяки останнім, самі машини зміняли свій тип, перетворюючись в машини вилетні.

З невеликими машинами

могли ще справити одинокі робітники. Але те, що є перетворення нескладних машин в машини, була неможливою динцем (ремонт) або в невеликих кількостях. Так як кожен тепер ми знов працюємо спільно. — А чиня!

Тоді первісні люди робити спільно на дикого звіра, а тепер вони вата його камінь, що в них радів. А тепер люди повинні робити спільно, що орду — машини — ні і великі, що робітникам не в ними.

Сучасний витвір зварядів в тах же ледво можуть з деякими витвору. Се прикурувавших до поодиноких капіталістів в троєкраті.

Але й велике робом капіталістичного справитись складними явищами величеського трости і сирій матеріял поки що сучасне громадянство не може справитись з ним.

Капіталістична

Розмова Лукіяна, Еразма і Рабле в Елізейських полях*).

(Із писань Вольтера **).

Лукіян 1) недавно познакомив ся з Еразмом, не звязавши на свою відрату до всего, що приходить в Германії. Він думав, що Грек не повинен понажати себе розмовою з батавом 2); лише, що сей батав показав ся йому порядним чоловіком, то він і рішив ся поговорити з ним.

Лукіян і Еразм. — Значить, ти в своїй варварській країні робив те саме, що й я в одній з найбільше цивілізованих країн світа; ти насмівався з усього?

Еразм 3). — Ах! я дуже бажав сього, се було би великою потіхою для бідного богослова, яким був я; лиш я не мав можности говорити так сміло, як ти.

Лукіян. — Се мене дивує; люда дуже любать, щоб їм вказувано на їх дурноту взагалі, тільки щоб лиш нікого не називати окрема. Тоді кождий приписує свої власні хиби суєдвою і всі сміють ся оден із другого. Хіба не теж саме було в твоїм сучаснім часі?

Еразм. — Між смішними людьми твого і мого часу була величезна ріжниця; ти мав до діла тільки з

богами, котрих представляли на сцені і в філософах мавшими єще менше довіри, чим боги; а я був окружений фанатиками і мусівим поступати осторожно, щоб мене не спалили одні або не убили другі.

Лукіян. — Як же ти міг сміяти ся, находячи ся в сей спосіб проміж двома огнями?

Еразм. — Та я й не сміяв ся. Мене уважала далеко більше смішним чим я дійсно був. Я волавив ся дуже веселим і остроумним тому, що в тім часі всі були скучні. Всі були вглублені в безмістні ідеї і се робило людей сварливими. Той, хто думав, що одне і те саме тіло може бути рівночасно в двох інших місцях, готов був зарізати всякого, хто поясняв те саме лише другим способом. Гірше сего: елиби чоловік в своїм положеню не хотів ввати участі в спорі, його стали би вважати дивлядсом.

Лукіян. — Які дивні люди ті варвара з котрими тобі довело ся жити. В моїм часі гетти і масагетти були більше м'які і розсудні. А як же була твоя професія в твоїй страшній країні?

Еразм. — Професія бевдільства; католицький монах складав ненаврушному присягу бути цілковито некорисним людству, бути глупим і рабом та жити на кошт других.

Лукіян. — Яка оружна професія! В якій спосіб, посідаючи такий ум, ти міг посвятити себе занятю ганьблячому людську природу? Жити чужим коштом — се єще, ну, нехайби було! Але складати присягу не мати здорового вислуду і вверчи ся свободі!..

Еразм. — Вачиш: коли я ще був дуже молодий, і ні рідних, ні приятелів у мене не було, я попав в руки гультів, котрі зговорили мене побільшити число їм подібних.

Лукіян. — Невже! І багато було таких людей?

Еразм. — В Європі начисляли їх від шести до семи сот тисяч.

Лукіян. — Праведне небо! значить, світ сильно подурнів і здичів від сього часу, як я його оставив? Правду сказав Гораций, що все піде гірше і гірше: Progeniem vitiosior em.

Еразм. — Мене тішить се, що всі люди того столітї, в котрім я жив, дійшли до висшої степені безумства, будут вже они мусіть, врешті, зійти в няз, і будуть же проміж нами і такі, у котрих найде ся трохи розуму.

Лукіян. — Про се я дуже сумніваю ся. Но скажи мені, які були головні безумства того часу?

Еразм. — Глади, ось список, котрий я завжди ношу при собі. Читай.

Лукіян. — Який довгий! (Лукіян читає і затичує ся зі сміху. Надходить Рабле 2)).

Рабле. — Панове! Де смієте ся, там і я не лишній. З чого ви смієте ся?

Лукіян. — Над глупотою.

Рабле. — Знаменито! посмієм ся разом.

Лукіян. — (До Еразма). Хто сей оригінал?

Еразм. — Се чоловік, котрий був сміліший і сильніший від мене, тому, що був лише католицьким священником, підчас коли я, як монах, користував ся меншою свободою.

Лукіян. (звертаючись до Рабле). — І ти також, так як і Еразм, аможив присягу жити на кошт других?

Рабле. Подвійно навіть, поваяк я був священником і лікарем. З дитинства я був дуже второпний і став таким же ученим як Еразм; однак вядячи, що вто-

1) Поконаті більше віснуте. 2) Рабле — французький сатирик (1494-1552), автор вісних романів „Гаргантюа“ і „Пантaгрозел“.

* Елізейські поля — помертвє місце побуту грецьких героїв; також рай або небо. ** Вольтер — славний французький філософ — письменник XVIII столітї. 1) Лукіян — грецький сатирик в II столітї по христі. 2) Батави — старинна назва Нідерландів. 3) Еразм Роттердамський (1466-1536) — сатирик, родом Голландець, він бевпощадно борбу в звабонами свого віку, автор апаменатого сатири „Похвала глупоті“.

жити. Поміри удосконалювана зрядів витвору, винахід лука, стріли, сокири, лопати і т. д., зробивши можливість працю успішно і оліанцем, праця спільними силами почала поволі счезати.

Поруч із тим починає розвиватись приватна власність раніше на зрядів витвору. винайдені поодинокими особами, а описані на всі ричи виробляні за допомогою тих зрядів. Десятки тисячів літ проминули в таким поступеним переході від комуністичного ладу життя до життя в приватно власності.

За той час людство переступило і через поріг рабства і кріпацтва і дорослого, нарешті, до капіталізму, — форми співжиття, в котрій ми й до сього часу живемо.

Тепер ніхто не робить для самого себе. Все витворюється лише для продажу.

Постепенно, завдяки переходу землі і других орудій витвору в приватні руки, мільони людей позбавлені можливості працювати на самих себе. Щоб не вмирати в голоду, вони приневолені були шукати праці в тих, що забрали в свої руки і зрядів витвору, і сирій матеріал, т. е. в виставителів-посадачів.

Прості робочі інструменти старої доби, як сокира, лопата, колесо, ігла, веретено, пила і др., перетворювались поступенно в складний апарат, в машину, яка приводилась в рух руками або ногами. Руки чоловіка поволі замінювались водною і конячою силою, доки, нарешті, все це не дало місця парі і електриці. Завдяки останнім, самі машини зміняли свій тип, перетворюючись в машини вилетні.

З невеликими машинами

могли ще справляти ся поодинокі робітники в різних місцях. Але та революція то є перетворене простих і нескладних машин і зрядів в машини вилетні зробила неможливою працю оліанцем (ремісничу праця) або в невеликих майстернях. Так як колись бувало, тепер ми знов повинні робити спільно. — Але яка різниця!

Тоді первісні люди мусли робити спільно і вкадати ся на дикого звіря і убивати його камінем тільки тому, що в них не було зрядів. А тепер цивілізовані люди повинні робити спільно тому, що орудія витвору — машини — так складні і великі, що поодиноким робітникам не справити ся з ними.

Сучасний витвір потребує зрядів в такій формі, що поодинокі капіталісти вже ледво можуть справитись з деякими галузями витвору. Се примусило конкуруючих до сього часу поодиноких капіталістів об'єднати ся в трости і синдикати.

Але й звичним таким робом капіталістам не легко справитись із уюми скалними явищами сучасного велитенського витвору. Трости і синдикати не могли поки що освободити сучасне громадянство ні від крив, панік і великих банкрутств, ні від безробіття. Доходить до того, що ціла суспільність повинна вмишатись вкапіталістичну господарку. Вона в особі своїх представителів вмишується в діла синдикатів, ограничує поле їхньої діяльності. Під час страйків стаєть посередником між капіталістами і робітниками. Ті явища заострюють ся з кожним днем. По мірі того, як промисл розростаєть ся все і більше ростуть також й суспільні непорядки.

Капіталістична форма співжиття — приватна власність на зрядів витвору не може довше годитись в неусуспільненем останнього. Одиноке спасене в соціалістичній швидкими кроками наближаємось до него. А. Інтерман, в „Н. М.“

Перший май в Європі В Італії.

Першого мая святкувано по цілій Італії. Газети не появились, трамваї більших міст не курсували; фабрики, робітні і школи були замкнені.

В Німеччині.

Телеграма з Берліна доносить, що поліція в Ляйпцігу заборонила на всіх вічах, сльканих на вечер 1-го мая, говорити про цілі війни. В таких обставинах соціал-демократичний комітет Ляйпцігу відкликав і призвав всіх соціалістів вібрати ся в однім з передмість Ляйпцігу.

В Іспанії.

Союз Синдикатів і всі робітничі організації зорганізували 1-го мая мавіфестацію, котра перейшла головними улицями Мадриту і попрямувала в Робітничий дім; була зорганізована долати велика поліційна охорона. Ніяких випадків не було.

В Голяндії.

Робітничі демонстрації в Амстердамі, Роттердамі і других містах відзначають ся, після французьких офіційних телеграм, двома ривсами; протестом проти дорожні і різкою мавіфестацією „крайнього пасофізму, осуджуючого всі воюючі держави та жадаю, що, щоб не зайшло, то наш край не повинен виступити

У Франції.

Заряд Французької Соціалістичної Партії поставив в нагоди першемайського свята слідуочу резолюцію:

„Многочисленні синдикатистичні збори, в котрих всюди, де вони були, брали участь члени партії, відбули ся з нагоди 1-го мая як в Парижі, так і в департаментях. Збори підтвердили подвійний характер традиційного дня, котрий є разом мавіфестацією за скороченем робочого дня і з'єднанем пролетарів всіх країв, опрмиованих до установлення міжнародного порозуміння.

Заряд партії, котрий за приміром минулих літ повозволив синдикатистичним організаціям урегулювати ої демонстрації і надати їм відповідний характер, щасливо константував їх повний успіх.

Се є в його очах явним свідком горячої привязаності французької робітничої класи тим жаданям, котрих здійсьненє він поставив своєю цілю. Се дає запевненє, що на другий день по війні в Європі, очищеної і висвободженій через вичичене пруського мілітаризму, та робітничу класу буде готова дійсно співділяти в демократіях і пролетаріатом других країв в ділі загальної еманципації праці.”

Се головний перебіг першемайського свята в Європі, який є поданий за опізнившим ся старокраєвими соціалістичними газетами. В той сам час мільони пролетаріату майже всіх держав „обходили“ першого мая в траншеях на полібтв, заслані туди капіталістичною класою для оборони її інтересів.

Дописи.

Свято 1-го мая в Отаві.

Свято уряджував Отавський відділ У. С. Д. П. Помимо беззастанного ладу отавські робітники почали сходитись до льокалю, де мало відбути ся свято. Около 9. год. лькаль був черповнений робітничеством. Тов. Л. Варильський короткою промовою розповзвочувостіть; по нїм виголосив т. Н. Клодницький відчит про значіне 1-го мая, як міжнародної солідарности пролетаріату. По сім слідували декламації і співви. Піанійце забрав слово т. Н. Воцян і виголосив реферат на тему: Боротьба пролетаріату з капіталізмом. По рефераті слідувало знов кілька пієнь, почім прийнято слідуочу резолюцію:

РЕЗОЛЮЦІЯ.

Ми робітники і робітничі вібрані на робітничім святі Першого Мая в Отаві солідаризуємо ся з пролетаріатом цілого світа і протестуємо проти загальної різанини наших батьків, братів і звачомих, котрі сялою вістали покликани до кривавого діла — війни. Ми як пролетарі розуміємо, що війну викликала пануюча капіталістична класа для своїх імперіалістичних цілей та фабричантій аборі, щоба кровію робітників адобувати нові ринки та збичвати мільони на зброї та амуніції, а робітничу класу цілковито знити, щоба знити те се, що нарід злочинув своєю тяжкою працею та боротьбою через довгі століта.

До тих кровопійців, котрі своєю хитростію та об-

маньством узброюють і вислають мільони робітників до взаїмної різанини, удаючи перед робітниками, що вони воюють за культуру, цивілізацію, демократію та висвободженє націй, вкачемо: Проч з кривавими вивольними руками! Проч з шахрайством! Народ самий вивольить ся, народ самий оборонить культуру, цивілізацію та демократію, скине з себе тяжке ярмо і виїде на дорогу справедливості!

Домагаємо ся, щоба народ перестали виробляти зброю і амуніцію та щоба ся війна якнайскорше ся скінчила!

Домагаємо ся вільної Независимої України, як демократичної републіки, а робітничтво визнаємо показувати коронованих монархів і сполучити усі держави Європи в одну демократичну републіку. Сполучені Держави Європи, і тим робом закінчити на завісді кровопролите і роздори в Європі.

Жадаємо 8-годинного дня праці і державного забезпечення для калк, вдів, зиріг і безробітних. Визнаємо робітничтво гуртувати ся і заповняти ряди Соц.-дем. Партії і виступити проти теперішного капіталістичного безладя, повалити його і зспровадити новий лад соціалістичний, вільне і рівне жите, спільну працю, згоду і братерство усіх людей на землі.

По прийнятю резолюції говорив ще т. Н. Клодницький і ззивав присутних вступити в члени соц. дем. партії.

Свято закінчило ся о 12. год. в ночи, а нарід при-

співі революційних пієнь та окликів: Хай живе У. С. Д. П.! Най живе соціална революція! розійшли ся домів.

Н. Воцян, секретар.

Віче в Тімінс, Онт.

В неділю 7-го мая с. р. відбуло ся заходом відділу У. С. Д. П. в Тімінс, Онт. в юнійній галі велике віче. Галі була черповнена публичними вивольними руками! Віче отворив організатор відділу, т. Баллон. На предсідателя вибрав т. Рубанца, котрий забравши слово повідомив вібраних, що прибув т. Валандецкий з Судбур, Онт., котрий буде промовляти на вічу. Т. Валандецкий забрав слово і у своїй горячій і довгій промові розказав присутним про теперішній лад і як маємо поступити, щоба його повалити і завести новий лад і нове жите для всіх. Говорив також про теперішню європейську війну, за що публіка нагородила його оплесками. Потім забрав слово т. У. Вабій, котрий говорив по російськи. На кінець говорив т. Г. Рубанець, котрий ззивав товаришів вступити в ряди соц. дем. партії. По відспільно революційних пієнь вічевики розійшли ся.

Г. Рубанець.

Віче в Гамільтон, Онт.

Відділ У. С. Д. П. в Гамільтоні устроїв в неділю дня 7-го мая маєвий мітінг, на котрім говорив т. Стефаніцький. По тригодинній промові т. Стефаніцького вступило до відділу 21 членів, котрі згодили ся в платформою У. С. Д. П. При кінці віча говорив також т. Майданський.

Честь всім товаришам, котрі виступили до борби за волю народа і ліпше жите. Я. Савчук, секретар.

начисляли їх від шести до не небо! значить, світ сілього часу, як я його оставив? все піде гірше і гірше: Ргопш”.

ить се, що всі люди того столі до висшої степені безумр, врешті, зійти в вив, і бу, у котрих найде ся трохи

уже сумніваю ся. Но скажи мства того часу? вь епископ, котрий я завісді

вгий!(Лукія чатає і ватачу бле 2)).

е сміють ся, там і я не лишпотою,

і посмієм ся разом. (ма). Хто сей оригінал?

котрий був сміліший і що був леше католицьким а я, як монах, користував ся

ь до Рабле). — І ти також, сягу жити на кошт других?

ть, позаяк я був священик, а я був дуже второпний і раам; однак видачи, що вто-

ропність і наука ведуть звичайно до шпиталю або на шибеницю, видачи, що сей невеселий шуткар Еразм іноді був переслідуваний, я задумав перевисцити в безумстві всіх моїх земляків ваяти разом і написав грубу книгу неімовірної брехні, повну неприличностей, книгу, в котрій я висміював всі версти і звана, починаючи від короля і первосвященника до звана доктора богословія — послідного ві всіх. Я посвятив свою книгу одному кардиналові 1) і ваставивим сміяти ся навіть тих, котрі призирали мене.

Лу к і я н. — Що се таке кардинал, Еразм? Е р а з м. — Се священик в червоній одежі, побираючий 100 тисяч еко 2) на рік за се, щоба цілком нічо не робити.

Лу к і я н. — Треба признати, остаточно, що сі кардинали були дуже розумні, і, виходить, не всі твої земляки були так глупі, як ти говориш. Е р а з м. — Прощу у п. Рабле цовзволєня відповісти на се. Кардинали були очановані безумством іншого рода: страстию володіти; а позаяк дурачкі далеко лешє підчинити собі чим розумних, то они й хотлі прише бити розум, тільки що почавший піднимати голову. П. Рабле, котрого ти перед собою видиш, поступив як Брут, вчинивший ся безумним, щоба уникнути від підозрін і переслідувань Тарквініян.

Лу к і я н. — Все, що ти говориш, перекоує мене про се, що далеко лешє було жити в моїм часі, чим в твоім. Сі кардинали, про котрих ти говориш, були, виходить, володарями світв, ели володіли безумними?

Р а б л е. — Ні, над ним панував другий старий безумець.

1) Кардиналов Оде де Шатільон.
2) Еко — старинка французька монета.

Лу к і я н. — Як же его звали? Р а б л е. — его звали папеготом 1). Безумство його заклочаю ся в тім, що він вважав себе несогрішимим і уявляв себе паном над всіма королями. Він так довго іуперто говорив про се, так заставляв кричати про се монахів, що, врешті, йому повірила майже вся Европа.

Лу к і я н. — Однак! ви нічого собі перевиспаче нас в безумстві! Байки про Юпітера, Нептуна і Плуттона, котрі я так висміював, були зовсім попанні гідними оповіданнями в порівнянню з тими глуцотами, в котрі вірили в вашій країні. Я тільки не розумію, як ви обидва вхитрили ся безпечно піднимати на сміх людей, котрі повинні були бояти ся насмішок більше, чим заговорю. Чеїже, із своїх пануючих не можна сміяти ся бенкарно, і я був так второпним, що ні слова не говорив про римських імператорів. Як! твій народ поклявся папеготові! Ти-ж висміював того папегота на всі лади, і народ терпів се! До чого доходило його терпінє?

Р а б л е. — Я мушу пояснити тобі, що така була моя нація. Се була сумішка невіжества, забобонности, глуцоти, жортовости і спосібности сміяти ся. Спершу стали віпати і палити тих, котрі серіозно говорили про папеготів і кардиналів. Країна Вельнів 2), звідки я родом, була залита кровю; но як лише екекуції кінчили ся, народ починав танцювати, співати, занятися любовними ділами, пити і сміяти ся. Я затронув слабу струнку моїх земляків: Я осьпіював півньство, говорив масности, і на сім основі мені все було дозволенє. Розумні люди мене арозуміли і були мені вдячні; люди дурні арозуміли лише масности і впивали ся моїми

1) Папегот — деревляна птиця, служача за ціл при стріляню.
2) Вельні — колишня назва Кельнів в Галії.

творами. Всі мене любили і ніхто на думав мене переслідувати.

Лу к і я н. — Ти будиш в мені велике бажанє видіти твою книгу. Не найде ся хіба з оден екземпляр у тебе в кишені? І ти, Еразм, не можеш та також дати мені свої твори? (Еразм і Рабле дають Лукіянови читати свої твори. Він читає кілька уривків, а Еразм і Рабле тимчасом розмовляють).

Р а б л е. — Я читав ваші твори, а ви мої не читали, тому, що я родив ся трохи пізніше від вас. Ви, може бути, були занадто поввердержливі в своїх насмішках підчас коли я був занадто сміліим. Тепер ми обидва думаємо однаково. Мені завісді стає смішно, коли я виджу ученого входячого в сей світ.

Е р а з м. — А мені стає жалко. Я собі говорю: „От нещасний, котрий ціле жите трудив ся для сего, щоб обманювати Самого себе, і котрий нічого не виграє із сього, що виходить в заблудженя тут”.

Р а б л е. — Як! Хіба не приємно вийти з заблудженя?

Е р а з м. Не дуже приємно, коли вже не можемо вивести з заблудженя других. Головна радість заклочає ся в тім, щоба вказувати путь блудячим другам, а мертві у нікого дороги не питають.

Еразм і Рабле досить довго оттак розмовляли Лукіяну вернув ся, прочитавши уступ із „Гаргантюа” Рабле і кілька сторінок з „Похвали глуцоті” Еразма. Відтак стрінувши доктора Свіфта 1), они всі чотири відправились вечеряти.

З рос. пер. М. Н. Тимофеевої.

1) Джонатан Свіфт — англійський сатирик 1667-1745. Найважливішим його твор „Подорож Гулверна” є знаменитий сатирик на людську глуцоту і хизь.

Лист з Заходу.

Coleman, Alta.,
June 7-th 1916.

До Екзекут. Комітету!
З. О. К. відбув своє за-
сідане в неділю 4 червня с.
р. Народи прийшли до того,
щоб 11 годину з З. О. Кон-
венції дати в „Р. Н.“ так
як вона була подана. Дру-
ге, З. О. К. повідомляє Е. К.,
що на Заході тепер досить
добрий рух в роботах. Хо-
тий організатора не маєм,
але З. О. К. старає ся о него.
З. О. К. знає, що Екзеку-
тива розширила агітацію по
східних відділах в хитрий
спосіб, наминаючи, що
роботи на Заході прападають;
ми узяемо ся агіта-
ційну роботу за спинене
„Р. Н.“ на Захід. А так са-
мо З. О. К. наминає Е. К.
переглянути зимові числа
„Р. Н.“, кільки Захід дав ва-
помоги для „Р. Н.“ Тож во-
воно не так страшно, як
Екзекутива представила За-
хід. З. О. К. востерігас Е. К.
до уживаня грошей в бальо-
тів, котрі будуть надіслані
членами партії на руки Е-
кзекутиви. З. О. К. повідом-
ляє Е. К., що усі фонди за-
хідних відділів будуть ва-
слані на З. О. К. і він буде їх
тримати у своїй касі до кін-
ця висліду голосованя. Ба-
льоти в Заході будуть ви-
слані на руки Е. Секр. А
так само З. О. К. в членами
жадають усіх ліст відділів
У. С. Д. П. в Канаді та по ви-
сліді референдума заслани
їх З. О. К. до перегляненя.
З. О. К. жадає, щоб вислід
голосованя був поміщений
в „Р. Н.“ кожний відділ
в окрема.

С. Данилюк,
секретар З. О. К.

Замітка Екзеку- тиви.

Повисший лист від захід-
них товаришів показує, що
вони собі уявили, ніби Е. К.
конечно пре до того, щоб
„Р. Н.“ лишати у Вінніпегу.
Західні товариші в сім разі
милять ся. Екзекутива му-
сить „оглядатись на задні
колеса“, Екзекутива му-
сить знати, куди і в які об-
ставини має передати пар-
тійний орган. І коли в по-
сліднім ч., „Р. Н.“ було на-
писано, що на Заході рух в
роботах підпадає, то се
писалось після повідомле-
ня т. М. Коляж то була по-
милка, то Екзекутива від-
тягає назад те твердження.
Так само що до бальотів, то
вони усі будуть надіслані
до контролі Екзекутивній
Раді на руки т. Баранюка.
Далі ще раз заявляемо, що
Е. К. ваймає у справі пе-
несеня „Р. Н.“ найострій-
шу невтральність, аби тим
не вражати ні Сходу, ні За-
ходу. Хоч в другого боку
Е. К. сердечно витасе захід-
них товаришів, що змага-
ють ся вратувати „Р. Н.“
в таку прикру для него
хвилию. Голосуйте, а вислід
голосованя вкаже де бути
партійному органу.

А. Дьвола, секр.

Р. С. На запит одного
товариша в Заході, чому
Екзекутива не помістила в

„Р. Н.“ всіх ухвал, які за-
пали на Конвенції в Белюю,
Е. К. заявляє, що помістила
все те, що секретарі Кон-
венції до поміщеня в „Р. Н.“
надіслали. Наколи що в на-
рад чи ухвал Конвенції не
було надруковане, то се не
вина Екзекутиви, а лише
секретарів. Все те, про що
раділо ся на конвенції, а
воно не було поміщене в
„Р. Н.“, просить ся наді-
слати, а його надрукує ся.

Подяги відділам.

ВІДДІЛОВИ В РЕДЖАЙНА
Відділ У. С. Д. П. Тов.
„Правда“ в Реджайні
прислав на мої руки 12 кни-
жок паперу до писаня і 120
олівців, які закупило в до-
бровільних датків, вібраних
у відділі дня 2. цвітня с. р.
Я роздав по одній книжці
і по олівцези слідующим
невільникам: Леонтюк,
Гранчук, Якубчук, Григір-
чук, Яблонський, Купчен-
ко, сремійчук, Колчансь-
кий, Ворник, Лехович, На-
боженко і Лисачок. Іменем
всіх, що отримали папір і
олівці, складаю щирю по-
дяку відділови „Правда“
і жертводавцям в Реджайні.
Хоч не велика жертва, за те
потрібно в сей час. Не од-
ної помочи і не одному не-
вільникови було би потріб-
ним, котриб робітники на
волі не забували своїх то-
варистів в неволі. Невіль-
ники дістають \$1.00 місяч-
ної платні, е якої мають
купити для себе: тютюну,
папір до писаня, чорнило,
олівець, та хвиля випаде,
що він хорай і потребував-
би фляшку молока або яб-
лука, на що ему не вис-
тарчає отриманих тікетів
вартости \$1.00.

Отож Товариші не забу-
вайте на своїх товаришів в
неволі і коли є нагода зби-
райте маленькі жертви, і
помагайте невольникам! Ва-
ша маленька жертва буде
сто рази вартішою від
попівської жербанини, за
яку кажуть зивати їхні ру-
ки і молять ся за пома-
ну. За попівську ласку
треба робитись ще гіршим
невільником як вже є, а се
лише уміють робити люди,
затемнені попівським дуре-
нем.

Слава і честь товаришам
в Ріджайні!
Брендон, 27. цвітня 1916.
М. сремійчук
в кемпі невольників.

ВІДДІЛОВИ В МУС ДЖО.

Відділ У. С. Д. П. в Мус
Джо, Саск. прислав на мої
руки для воєнних плітників
в Брендоні 110 зошитів
до писаня і 55 олівців, які
я роділив між тих, що
вчуть ся англійської і ні-
мецької мови і всіх тих, що
беруть початки писати і чи-
тати по українськи. Спво-
кумерів, що побрали зоши-
ти і олівця, передав това-
риству „Зоря“. З окрема
складаю щирю подяку від-
лові і товаришам в Мус
Джов іменем тих, що за-
брали зошити і олівця.

Жертводавці були сліду-
ючі: А. Маковець \$1.00,

Н. Накуляк 50ц., Д. Сале-
вич 35ц., К. Мотрик 30ц.,
по 25ц.: Д. Косік, Д. Грі-
горович, К. Шелегіт, В.
Шевчук, Е. Перевідник, Г.
Вардінський, В. Москаль,
Н. Мартинюк, І. Дутчак, Т.
Гриценюк, І. Прокопюк, Ю.
Сремійчук, Н. П. 20ц., по
15ц.: Ю. Вабач, Т. Тваров-
ський, Ст. Заокіпний, по
10ц. Н. Люк, М. Мет, Й.
Колодій, В. Кобавка, Д.
Горійчук бц. Разом \$6.25,
за які куплено папір і олів-
ця та заплачено пересилку.
Брендон, 5. мая 1916.
М. сремійчук

Товариші! Колиб ще який
в відділі У. С. Д. П. бажав
вистати які будь дарунки
для воєнних бранців, нехай
зголосить яку вібрали суму,
а ми порадимо товаришам
що купити за них. Тепер
здали ся деякі книжки для
науки воім там, що чотось
учать ся, а немають відпо-
відних книжок, взагалі жа-
даних.

М. сремійчук.

СПРАВОЗДАНЕ

КОМІТЕТУ РОБІТНИЧОГО ДОМУ В ВЕЛАНД, ОНТ.

Дня 30. мая 1916. р. чле-
ни відділу У. С. Д. П. в
Веланд, Онт. вибрали Комі-
тет Робітничого Дому,
котрому запрошено заняти
ся будовою свого власного
дому. Завдяки товаришам
праця комітетових ішла до-
бре і принесли бажані у
спіху. До тепер куплено
лот вартости \$300. Товари-
ші і товаришки старають
ся всіма силами, щоби як
найскорше побудувати вла-
сний дім, і не жалують тру-
ду та фонду для народного
добра. Ось тут подаємо іме-
на тих товаришів і товари-
шок, котрі зложили жертви
на Робітничий Дім.

По \$25.00: Т. Гріжан, Д.
Вінтовяк і Я. Помейчук;
по \$20.00: М. Недзельський
по \$15.00: Г. Зушман; по
\$10.00: І. Мінтинський, Н.
Салдат, В. Фопфара і М. Ха-
ряк; по \$5.00: Відділ У. С.
Д. П. в Монтреалу, Анна
Салдат, К. Капітан, М.
Твердохліб, І. Губка, Марія
Федорович, Параска Багріш,
Анна Самбірська, П. Шаш-
ка, О. Пичиль і Г. Равлік;
по \$7.00: І. Романович і А.
Твердохліб; по \$4.00: Т.
Червак; по \$2.00: Ф. Гумін-
ський, С. Гростович, Н. Ма-
рієц, В. Москалюк, І. Семе-
нюк, С. Татарин, М. Волян-
ський, М. Шеремета, І. Ко-
лісник, В. Пристай і М. Ко-
тут; по \$1.00: Й. Прапер,
Д. Шевчук, Ю. Кийван, Д.
Мойса В. Федюк, П. Воле-
ський і М. Волянський; по
50ц: Г. Шаберман; по 25ц
К. Ваяна, Ю. Семотюк, О.
Мормоляк і Н. Сологуб.

Від початку існуваня
Комітету Робітничого До-
му, се є від 30 мая 1916 до
1-го мая 1916 р. мав згала-
дний комітет слідуочі при-
ходи:

Колекти	\$ 254.00
З каси відділу	174.36
Колекта безіменна	1.62
Разом	\$429.98
Ровхода:	
Льот	\$ 800.00
Процент	6.00

Регістрація і адвокат 7.25
Оголошене 3.25
Мірене льота 1.50
Плян на будову 10.00
Разом \$328.00
Зістає в касі Ком. Роб.
Дому по день 1. мая с. р.
\$101.98;
За Комітет Роб. Дому в
Веланд, Онт.
Я. Помейчук.

ВІДОЗВА ДО УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ.

Товариші Робітники!
Мільони робочого люду
адвигають своїми моволями
величезні палати, будують
школи, театри, кавярні та
навивають шпіхлірі золотим
хлібом, і самі ті мільони
скитають ся по світі зі сво-
їми дітьми, нагі, босі, голо-
дні, бездомні та не маючи
де голову приклонити, під-
панськими палатами про-
стагають руку о милости-
ню, а зимою замерзають в
голоду та нужди. Се ті са-
мі, що втворювали і втворю-
ють багатства сего світа.
А робітництво тому тер-
пить нужду і голодує, що в
теперішнім ладі світ поді-
лений на дві класи, на класу
висискувачів і на класу
висискуваних. Тому нашим
обовязком є один клич: ед-
нати ся в ряди Соціалдемо-
кратії, котра в кожнім
днем приближує повалене
вишнього ладу.

Уже рік минає, як у нас
зродилась думка, що конче-
ним є побудувати свій вла-
сний дім, в котрім би робіт-
ники могли сходити ся і об-
говорювати свої справи. І
ми члени відділу У. С. Д.
П. в Веланд, Онт. звертає-
мо ся до всіх вас робітників
в Канаді і Злуч. Державах,
щоби ви прийшли нам в
помочию в сім розпочатім
ділі. Як бачимо в справоз-
даня, місцеві товариші і то-
варішки не жалують гро-
шевої помочи. Тому ми
звертаємо ся до вас, Товари-
ші Робітники і Робітниця,
допоможіть своїми малими
датками побудувати нам
свій дім для народного до-
бра.

Письма і гроші просимо
василати на адресу:
Jakym Pomeyuchuk
Box 1449
Welland, Ont.

За Комітет Роб. Дому:
Я. Помейчук, І. Романо-
вич, М. Твердохліб, Д. Він-
товяк.

Пресовий фонд. „Роб. Нар.“

Монтреал, Кве. — Збірка
т. І. Юзенькова на вінчаню
т. М. Мигаїчука в т-кою
М. Юзеньків \$3.50. Друга
збірка т. І. Юзенькова, на
котру зложили: по \$1.00 Т.
Войчук, Н. Яворський і І.
Гудима; по 50ц. Ю. Ново-
сільський і І. Юзеньків,
Веланд, Онт. — Відділ У.
С. Д. П. \$1.00.
Савлг Сте. Мері, Онт. —
Д. Шарабуря 50ц.
Голден, В. К. — Т. Шам-
ков \$1.00.
Кеммор, Альта. — Збірка
т. І. Навчука. По \$1.00: О.

Довганюк; по 50ц.: Ф. Та-
шук, І. Орлецький, І. Ла-
куста, А. Драпака, Ст. Дра-
пака, Д. Скакун, Г. Кізема
і І. Навчук; по 25ц.: І. Фю-
чук, М. Івасюк, П. Оден-
ський, О. Гавганець, Д. Кіре-
люк, О. Драпака, М. Гре-
кул і Марта Юрійчук; П.
Орлецький 10ц. Разом \$7.10,
з чого 10ц. пішло на опла-
ту пошти.

Мус Джо, Саск. — А. Ма-
ковець \$2.00.
ЗАМІТКА. В попереднім
числі „Р. Н.“ було подано,
що на пресовий фонд в Ві-
ніпегу дав С. Хвалібога \$1,
а має бути що дав М. Кня-
жевич.

Читайте і ширіть

ВИДАНЯ БІБЛІОТЕКИ „НОВИЙ СВІТ“!

Конець світа	10ц.
Наш Прометей	10
Червоний Кобзар, найкращі пі- сні і декламації	10
Американський Робітник	10
Робітнича Читанка	15
Вібли капіталіста	10
Гори трунів і море крови та сль- з	5
Золото і нужда в Америці	5
Жінка і соціальне питання	10
Календар „Новий Світ“ на 1916 рік в гарних образах	25
і цікавий змістом	
„Добра Новина“ поод. число	10
Перемисні карти по	3
100 карток за	\$1.35

Пішіть по них на адресу:
NOWYJ SWIT,
Box 1051, Montreal, Que. Can.
Хто пришле 5. дол., той дістає за
дол. книжок.

Phone St. John 1506.

Др. Іван Кость Паздрій

перший і одинокий український лікар отворив кан-
целярію і медичну лабораторію у Вінніпегу в Канаді.
На увагу заслугує медична лабораторія в котрій
виробляє ся всякі медичні після найновіших ме-
тод. Коли хто хорє на яку будь хворобу, пованен
прійти особисто, або віднестиє листовно залучу-
ча 3ц. марку на відповіль на понизчу адресу:

УРЯДОВІ ГОДИНИ: від 2-- по полудни
від 7--9 в вечер.
Dr. I. C. PAZDREY
259 SELKIRK AVE. WINNIPEG, MAN.

ВСЕНАРОДНА ЗАГАЛЬНА КАНЦЕЛЯРІЯ.

834 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.
Виробляемо всімі урядові контракти. Виробляемо пошочки. Асегу-
руємо від вогню. Продаємо піфарты до Європи і назад. Пересла-
ємо гроші до всіх частин світа. Купуємо, продаємо і міняємо логт,
доми і ферми.
Власителі Канцелярії є вам добре знамі
J. G. KIMMEL урядовий нотар.
W. N. KOLISNYK управитель.
Всяку переписку пішіть на адресу:
J. G. KIMMEL & Co. 834 Main St.
Winnipeg, Man.

Родимці!

Чи хочете заобезпечитись на \$1000, на випадок каліцтва, тяжкої слабости або смерти?

Если так то вступайте в члены до УКРАЇНСЬКОГО ЗАПОМОГОГО ТОВАРИСТВА в КАНАДІ.
Вписавшись в члены Укр. Зап. Тов. в Канаді, Ви забезпечите себе і
свою родину. Во на випадок каліцтва, тяжкої слабости дістаєте запомогу; в
випаку смерті, Ваша родина чи слідкомці дістають помертве.
Членське платити ся лише через двадцять років по \$10 на рік. По
двадцятьох роках член перестас платити однак є членом і має право до
запомогот на \$1000.
Членом товариства може бути кожда особа, мушчина або жінщина
скільчешни 16-ть а не більше як 45 років свого житя.
Ціль Товариства тарна і шовиточна, тому кожний Українець і Укра-
їнка повинни належати до УКРАЇНСЬКОГО ЗАПОМОГОГО ТОВАРИ-
СТВА в КАНАДІ.
ПАМ'ЯТАЙТЕ РОДИМЦІ, що в єдності є сила, а помогти собі зможе-
мо то се дімо спільно.
Ті що хочуть вступити в члены або занятись організаційним Відділу
по друтих містах, фермах або місточках, звольте писати на адресу:
The Ukrainian Benevolent Society of Canada
9717 JASPER AVE. EDMONTON.

ПОРЯД
PIK VII
Капітал
П
Масове
інтерн

Важно!

На увагу тим, що хо-
чуть наукових книжок.
Сими днями ми на-
були дуже цікаві і нау-
кові книжки, за якими
між Українцями був
великий попит.
Кольи бажаєте гарної
наукової книжки, так
сейчас замовте собі слі-
дуючі:
Про полові справи 30ц.
(Четверте видане)
Домашній Писар,
або як писати лист-
и по англійски 75ц.
Чудові оповіданя:
Рінальдо Рінальдіні 25
Дівольська справа 25
Іван Дурак (Толстого) 25
Просимо вислати
замовленя на адресу:
**Ukr. Robitnyca
Knyharnia**
583 SELKIRK AVE.
WINNIPEG, MAN.

З понизши
читачі „Р. Н.“
про увільнен-
чува та Давід
енного подол-
ребули повер-
кож про ви-
вільних ареш-
В „Канади
та „Укр. Гол-
в ч. ч. 27 ст-
кість“, що Ф-
ко, Петрушев-
нська консер-
вация бранжа
ніпегу на пов-
вативного гол-
са ніби вміну-
тованими. Ся
Роджерса від-
червня. І тепе-
кв рукою, що
те, що Роджер-
лянути справ-
ваними.

Та нашим „до-
консерви не бу-
дуть, а Родж-
вже чого розг-
майже усі інт-
лушені. Випу-
ред 30-го черв-
В Канаді за-
ника і тому і
Бог капіталу є
чників, бо в Ка-
вали сотки тве-
війну, а тут п-
совий рух.

Жадане у-
нованих при-
кувалась в ан-
сі вже від ве-
перед нами те-
тати маркова-
„Через пот-
ка в копальня
паперовних Н
Альберті та
було порішен-
приблизно 100
них. Се є люд-
в початку ві-
рахунок що в-
робітні, і т. д.
Масове уні-
ських інтерн-
лось уже від
то сотками лі-
нан посол Фе-
нагадав про а-
змі віч уваж-
такий посол я-
віль не зайп-
інтернованих
хоч був у тім
разів. Є підо-
пугація не х-
інтернованих
Жеребка на п-
сови, аби він
від закидів і
справах
партії. А коли
поневаже ва і